

■ I sin pjäs *Bladis Pojkan* gestaltar Erik Kiviniemi ett tiotal personer. Med små medel växlar han smidigt mellan karaktärerna. FOTO: PRESSBILD

Hembränt, hemligheter och blodsdåd

Erik Kiviniemi trollbinder publiken med en dramatisk skröna. I centrum finns pojken Jakob och den beryktade Bladis Hannes.

TEATER

Bladis Pojkan

Av och med: Erik Kiviniemi. Regi: Ann-Luise Bertell. Musik/musiker: Håkan Omars. Scenografi/kostym: Anders Karls. Premiär på Wasa Teater 2.10.

Det slår mig att det aldrig blir helt mörkt i salongen. Sedan inser jag: det är ju för att Erik Kiviniemi, vår berättare, vill komma oss närmare, vill kunna se oss i ögonen. Och i hans blick och grepp vilar publiken tryggt under denna timslånga berättelse.

Den verklighetsbaserade historien börjar då pojken Jakob upptäcker att någon stulit en hare ur hans snara. Han följer skidspåret och kommer till Bladis Hannes' hus. Hannes är beryktad i trakten, honom går man inte och käftas med i onödan. Men Jakobs något naiva känsla för rätt och fel, gör att han ändå vågar gå in och darrande förebrå Hannes för tilltaget.

Det är upptakten till en märklig vänskap dem emellan, en vänskap som definitivt inte ses med blida ögon av Jakobs mor. Hon hutar åt Hannes att hålla sig ifrån pojken. I spänningen mellan dessa två, anar man snabbt att det finns något mer, något som inte sägs rakt ut.

Jakobs pappa "har i nervren", psykisk sjukdom sätter honom alltså tidvis ur spel, och kontrasten mellan hans svaghet, och Bladis Hannes'

råbarkade karisma, är som natt och dag.

Småningom hamnar Jakob i ett gruvligt dilemma. Han bevittnar hur Hannes har livet av Bisin, en av de figurer han råkat på kollisionskurs med. Här infaller en av mina favorit-scener i pjäsen. En uppriven Jakob söker hjälp hos sin mormor. Mormodern är lika kärv som mamman, och frågar inledningsvis om pojken har fått mask då han verkar så nervös. Hennes reaktion på att Hannes dödat Bisin är enbart: "Jaha. E do hongro?" (Är du hungrig?). Sedan konstaterar hon pragmatiskt att det är bra att få dö knall och fall. Samt att hon en gång sett Bisin piska och plåga en häst, så det är ingen större skada att han dött.

Många roller

Erik Kiviniemi och regissören Ann-Luise Bertell har kort och gott gjort ett fantastiskt jobb. Kiviniemi gestaltar ett tiotal personer, och med små medel – ibland bara kroppsspråk och tonfall – rör han sig smidigt mellan dem. Som åskådare accepterar jag snabbt formen, och där Kiviniemi bara skissar upp ett par streck ser jag hela personen. Och det är inget lätt jobb han har, i vissa sceners tumult så fysiskt och yvigt att svetten säkert lackar!

Ann-Luise Bertell kallar *Bladis pojkan* en urberättelse från hennes hemtrakter. Och visst är det så. I Bla-

dis Hannes, som i verkligheten hade en kumpan i brodern Julius, bor både gott och ont. Han är en tjuvjägare och småskurk. Likväl hjälper han också till så att det övermäktiga skördearbetet plötsligt en morgon står klart när husfolket vaknar.

Därför är det talande att Jakob under Hannes' begravning inte riktigt vet hur man ska vara. Somliga ser ju glada ut, och somliga gråter?

Scenografin är mycket enkel, bräder i olika formationer som kan tänkas bilda väggar, plank eller stammar i skogen. Lite diskret vid sidan har vi också Håkan Omars på gitarr. Han bygger en musikalisk ram för berättelsen, anger med några toner olika stämningar, eller spelar längre melodier som åtföljer händelseförloppet.

Jag noterar att Bertell, Kiviniemi och Omars alla ingick i det gäng som satte upp succépjäserna *Colorado Avenue* och *Lanthandlerskans son* efter Lars Sunds romaner, för cirka 20 år sedan. Även i dem användes olika dialekter som spelspråk. Detta grundspråk både underhåller och förvånar med sin rikedom på bilder och målade uttryck. Föreställningen kommer även att turnera. En ordlista ingår i programbladet, så med den i hand kan man bara rekommendera envar att tillbringa en stund i sällskap av dessa färgstarka karaktärer.

SOFIE FURU